

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO BÀ RỊA VŨNG TÀU

KỶ THI THỬ TỐT NGHIỆP THPT NĂM 2023

Bài thi: NGŨ VĂN

Thời gian làm bài : 120 phút, không kể thời gian phát đề

ĐỀ CHÍNH THỨC

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc bài thơ:

THẰNG BÉ

thằng bé mới chục tuổi đầu

đã lâu không khóc

đã lâu không cười

thằng bé ấy mới lên mười

người ta đã gọi: kiếp người

vậy ư?

thằng bé ngoan?

thằng bé hư?

chẳng ai biết nữa

hình như

là buồn

hình như thằng bé ấy luôn

tìm trong đau khổ

những nguồn thương yêu

đôi khi trốn khỏi buổi chiều

trầm ngâm ngồi nghĩ

những điều

hồn nhiên

(Nguyễn Thế Hoàng Linh, *Tiểu thuyết Chuyện của thiên tài*, NXB Hội nhà văn 2005)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Xác định thể thơ của văn bản.

Câu 2. Theo văn bản, cái tôi trữ tình luôn tìm và nghĩ đến điều gì?

Câu 3. Phân tích tác dụng của phép điệp được sử dụng trong khổ đầu của bài thơ. Câu 4. Nhận xét cái nhìn về cuộc sống của tác giả được thể hiện trong bài thơ.

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Từ nội dung ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về sự cần thiết của việc tìm kiếm những nguồn yêu thương từ trong đau khổ.

Câu 2. (5,0 điểm)

Thuyền tôi trôi trên Sông Đà. Cảnh ven sông ở đây lặng tờ. Hình như từ đời Lí đời Trần đời Lê, quãng sông này cũng lặng tờ đến thế mà thôi. Thuyền tôi trôi qua một nương ngô nhú lên mấy lá ngô non đầu mùa. Mà tình không một bóng người. Có gianh đồi núi đang ra những nõn búp. Một đàn hươu cúi đầu ngón búp có gianh đậm sương đêm. Bờ sông hoang dại như một bờ tiền sử. Bờ sông hồn nhiên như một nỗi niềm cổ tích tuổi xưa. Chao ôi, thấy thèm được giật mình vì một tiếng còi xúp – lê của một chuyến xe lửa đầu tiên đường sắt Phú Thọ - Yên Bái – Lai Châu. Con hươu thơ ngộ ngẩng đầu nhung khỏi áng cỏ sương, chăm chăm nhìn tôi lừ lừ trôi trên một mũi đò. Hươu vểnh tai, nhìn tôi không chớp mắt mà như hỏi tôi bằng cái tiếng nói riêng của con vật lành: “Hỡi ông khách Sông Đà, có phải ông cũng vừa nghe thấy một tiếng còi sương?” Đàn cá dầm xanh quẫy vọt lên mặt sông bụng trắng như bạc rơi thoi. Sông Đà bọt nước lênh bênh — Bao nhiêu cảnh bấy nhiêu tình” của một người tình nhân chưa quen biết” (Tản Đà). Dòng sông quãng này lững lờ như nhớ thương những hòn đá thác xa xôi để lại trên thượng nguồn Tây Bắc. Và con sông đang lắng nghe những giọng nói êm êm của người xuôi, và con sông đang trôi những con đò mình chở buồm vải nó khác hẳn những con đò đuôi én thắt mình dây cổ điển trên dòng trên.

(Trích Người lái đò sông Đà, Nguyễn Tuân, Ngữ văn 12, tập 1, NXB Giáo dục Việt Nam, tr 191 – 192)

Anh/ Chị cảm nhận đoạn trích trên; từ đó đánh giá về phong cách tùy bút của Nguyễn Tuân.

Đáp án đề thi thử kì thi tuyển sinh vào lớp 10 môn Văn tỉnh Vũng Tàu năm 2023

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Câu	Nội dung	Điểm
1	Thể thơ: tự do	0,5
2	Theo văn bản, nhân vật trữ tình luôn tìm những nguồn thương yêu và nghĩ những điều hồn nhiên	1,0
3	- Phép điệp được sử dụng trong khổ đầu: “đã lâu không.” - Tác dụng: + Nhấn mạnh trạng thái trông vắng cảm xúc trong một thời gian dài. + Thể hiện sự quan tâm, quan sát tinh tế và trần trụi của chủ thể trữ tình. + Tạo âm hưởng tiết tấu, giúp diễn đạt ấn tượng.	1,0
4	- Cái nhìn về cuộc sống của tác giả được thể hiện qua hình tượng thằng bé: “buồn”, “tìm trong đau khổ/ những nguồn yêu thương”... - Nhìn thấy được cái tiêu cực và hướng tới tích cực, tới tình yêu thương; vì thế mà biện chứng, nhân văn. <i>Học sinh có thể trình bày quan điểm riêng, miễn là hợp lí</i>	0,5

II. LÀM VĂN

Câu	Nội dung	Điểm
1	Viết đoạn văn về sự cần thiết của việc tìm kiếm những nguồn yêu thương từ trong đau khổ.	2,0
	<i>a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn</i> Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng – phân – hợp, móc xích hoặc song hành	0,25
	<i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</i> sự cần thiết của việc tìm kiếm những nguồn yêu thương từ trong đau khổ.	0,25

	<p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận</i></p> <p>Thí sinh có thể lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ ý nghĩa của việc xác định mục đích sống. Có thể triển khai theo hướng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - đau khổ ít hay nhiều là điều không tránh khỏi, khi đó rất cần yêu thương chở che để tồn tại. - chủ động tìm kiếm cho thấy thái độ sống tích cực, tạo dựng nguồn sức mạnh từ bên trong hợp lực với yêu thương từ bên ngoài sẽ giúp cá nhân vượt lên nghịch cảnh. 	1,0
	<p><i>d. Chính tả, ngữ pháp</i></p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt</p>	
	<p><i>e. Sáng tạo</i></p> <p>Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	
2	Cảm nhận đoạn trích trong “Người lái đò Sông Đà”, từ đó đánh giá về phong cách tùy bút của Nguyễn Tuân	5,0
	<p>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</p> <p>Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề.</p>	0,25
	<p><i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</i></p> <p>Cảm nhận đoạn trích trong “Người lái đò Sông Đà”, từ đó đánh giá về phong cách tùy bút Nguyễn Tuân</p>	0,5
	<p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> Thí sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu cơ bản sau:</p> <p>* Giới thiệu tác giả Nguyễn Tuân, tác phẩm “Người lái đò Sông Đà” và đoạn trích</p>	0,5

	<p>* Cảm nhận đoạn trích</p> <p>- Dòng Sông Đà: khúc hạ nguồn, được cảm nhận khi “thuyền tôi trôi trên Sông Đà”, với vẻ hoang sơ, thanh tịnh tuyệt cùng...</p> <p>Cái tôi tác giả: tài hoa, tinh tế; yêu tha thiết non sông tổ quốc...</p> <p>- Nghệ thuật: sáng tạo trong sử dụng thanh điệu; so sánh độc đáo; hình ảnh trong trẻo; liên tưởng phóng khoáng...</p> <p><i>Quá trình phân tích cần đi từ nghệ thuật tới nội dung. Sau khi phân tích cụ thể cần có đánh giá, tổng kết về nội dung và nghệ thuật của đoạn trích.</i></p> <p>* Đánh giá về phong cách tùy bút của Nguyễn Tuân:</p> <p>Cảm nhận sâu sắc, thể hiện niềm tự hào về quê hương đất nước; dùng từ độc đáo...</p>	2,5
	<p><i>d. Chính tả, ngữ pháp</i></p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p>	0,25
	<p><i>e. Sáng tạo</i></p> <p>Thể hiện sâu sắc suy nghĩ về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	0,5